

ся съсипали цѣли, а друзи ся отщетили, и загынжли до 100,000 душъ. Нѣкога трясавица-та трае само малко врѣмя, а нѣкога трае много и ся повтаря чясто и всякій чясъ. Дѣто ся случи трясавица по нѣкога настанжть новы огнемѣтны планины, по нѣкога ся подвигнжть цѣлы области, а по нѣкога ся и продѣнять та пропаднжть; такыва пропасти испослѣ ся напѣлвать съ вода, та станжть езера различно голѣмы и неизмѣрно глѣбокы; между такыва езера ся брои и Мрътво-Море, кое-то е станжло отъ земетрясеніе, както си личипо много-то волканически бѣлѣгы, что ся съгляд-вать тамъ.

Истинска-та причина на трясавицы-ты и отчто блюва огнь отъ огнемѣтны планины, до сега еще не ся знае на здраво, а само толкова може ся каза, че това най-много докарвать пѣры-ты и газове-ти, кои-то ся отпуцать вжтрѣ у земж-тж отъ буйны огневѣ; зачто-то кога вода прѣзъ пукотины-ты ся досѣгне до распалены земли, тя отъ силнж-тж горящинж ся прѣоборне на пѣрж съ неизмѣрнж пржгавинж, а тая пѣра и другы много въздухообразны влаги (газове), кои-то ся распуцать отъ топлинж-тж, насилвать възъ земнж-тж поврѣхнинж, и врѣвать изъ подземны-ты пукотины та расдрусвать земж-тж и докарвать трясавицы. Дѣ-то найджть слабж корж тыя силны пѣры надвигнжть ѣж а чясто ѣж и пробѣжть и тамъ тогава начне да бухти огнь. Такъво нѣ-что ся случило кога станжло трясавица-та у Лисабонъ; откакъ ся разобориѣ и съсипалъ градъ-тъ, на много мѣста начнжло да искача и лыже огнь изъ земж-тж. Както ся види, и у волканы-ты лавж-тж и камъне-ти изъ кратера изврѣгать пѣры-ты и газове-ти.

Огнемѣтны-ты планины могжть да ся броятъ като нѣ-кон дымници, изъ кои-то силны пѣры и газове исподъ земж-тж излизать на вѣнь; за това и ставать по-силны трясавицы тамъ, дѣ-то устїе-то на огнемѣтны планины е затрупано и затыкнжто, зачто-то пѣры-ты и газове-ти тогава ставать еще по-пржгави та напругать повече прѣди да ся от-творять затворены-ты устїя.

Ж. Груевъ.